

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Vnguentum Basilicon XXXVIII

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

apud nonnullos pharmacopolas Romæ unguētum quod sequitur pro resino unguento uenditur.

Recipe Resinæ pinguis albæ & mollis unc. II.

Gummi heliomi unc. semis.

Olei rosacei unc. I.

Ceræ albæ quantum sufficit.

Misce, & cum uino albo conficiatur unguentum. SE.

Nunq̄ uidi hoc pro resino unguento seruari. BRAS. Et nullus est Ferrariæ, uel Venetijs qui ipsum conficiat pro resino unguento. Conciliator ait, Vnguentum hoc cerebrum roborare, superfluitatesq; exiccare quæ sub osse sunt absq; abrasione & ipsius ossis detractio.

S E N E X. XXXIIII.

Vnguentum Basilicon ad examen uenit. BRAS. Et sua sunt in hoc ungueto difficultates, nam aliqui Mesue basilicon seruant, alij basilicon quoddã quod magistra le uocant. SE. Quale est hoc quod dicis, nam ego semper Mesue basilicon seruau. BRASA. Et deinceps etiam seruato, sed maxima pharmacopolarũ pars hoc quod sequitur seruat.

Recipe picis naualis

Picis græcæ

Terebinthinæ

Resinæ

Olei communis

Ceræ nouæ unc. III.

} Singulorum unc. VI.

Misce, & igne lento fiat unguentũ. SE. Diu est quod multos ita conficere noui, sed amplior uidetur Mesue compositio, nam ipse ita conficit, & ad parui differentiam magnum basilicon uocat.

Recipe

Recipe Cerae albæ

Resinæ

Sepi uaccini

Picis glutin

Olibani

Myrrhæ

} Sing. partes æquales.

Olei quantum sufficit. sequitur deinde Mesue in alio. s. libro.

Cerae unc. VI.

Picis unc. III.

Alliorum singul. unc. I. & semis.

BRAS. Sunt aliqui Ferrariæ qui hoc Mesue unguentum sub ponderibus quæ sequuntur conficiant.

Recipe Cerae citrinæ lib. I.

Picis naualis unc. VIII.

Myrrhæ

Resinæ pini

} Singulorum unc. IIII.

Terebinthinae unc. V.

Olei communis lib. I.

Sepi uaccini

Olibani

} Singulorum unc. IIII.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

SE. Ex tot rebus nunq̄ confici uidi. BRAS. Deinceps ita non dices, uerūtamen alij sunt qui ita cōficiunt.

Recipe Resinæ pini

Cerae citrinæ

Picis naualis

Olei communis lib. II.

} Sing. lib. I.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

SE. Horum unguentum quatuor tantum recipit simpli

cia

cia. BRAS. Alij sunt qui ita ex qnq; simplicibus parāt.

Recipe picis naualis
 Colophonæ
 Resinæ pini
 Olei communis
 Cera citrinæ

} Singulor. unc. VI.

Misce. Alij ex sex simplicibus ita conficiunt.

Recipe picis naualis
 Picis græcæ
 Terebinthinæ
 Resinæ
 Olei communis
 Cere unc. III.

} Singu. unc. VI.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

Alij recipiunt ceram æqualiter. Aliqui basilicon minus
 Mesue conficiūt, et seruant. SE. Est ne illud quod qua-
 tuor tantum recipit simplicia? BRAS. Illud inquam
 quod ita conficitur.

Recipe Resinæ
 Picis
 Cera

} Singu. partes æquales

Olei quantum sufficit. SE. Maxima est in una ur-
 be diuersitas. uix tot sunt pharmacopole, quot sunt in
 hoc unguento diuersitates. BRAS. Reperitur & a-
 pud Serapionē maius basilicon, & minus. maius ex qua-
 tuor simplicibus tantum parat, iccirco illud uocat tetra-
 pharmacum, cum tamen sit pentapharmacum, nam reci-
 pit picem, resinam, sepum uaccinū, & oleum quantum
 necesse est. Minus uero Serapionis basilicon idem est cū
 minori Mesue, & apud Auicennam minus basilicon eo-
 dem

BRASAVOLI

dem modo confectum est, ut in Mesue reperitur. At ma-
ius ex his conficit.

Recipe Cerae lib. I.

Picis unc. VIII.

Myrrhae

Resinae

Glutinis Alimbat unc. III.

Olei lib. II.

Sing. unc. III.

Misce, & fiat unguentum secundum artem.

SE. Ad quos ualeat affectus? BRAS. A Mesue dicitur
uulneribus conferre in quibus non est calefactio. Mesue
autem codex deprauatus est, quia affirmatiue legitur,
quod erat negatiue legendum: & proprie ualeat in neruo-
rum, neruosarum ue partium uulneribus: nam illa mun-
dificat, & incarnat. Antiquum Mesue codicem legi, in
quo scriptum erat conferre uulneribus in quibus deest
calefactio. SE. Multi ambiguitates faciunt in illa par-
te in qua dicit glutinis alimbat: nam aliqui uolunt esse
nam rem solam, aliqui duas: quid censes tu? BRAS.
Ad unguentum intentionem utrunque conuenit: propterea ar-
bitror utrunque esse in compositione sinendum. SEN.
Reperitur ne apud antiquos eiusmodi unguentum?
BRAS. Immo reperitur, nam de eo Trallianus agit,
libro primo, capite XVII. prope finem, ubi de Cepha-
lalgia ex ictu agit, & dicit tetrapharmacum pares ha-
bere portiones cerae, et picis, resinae, sepi taurini, aut ui-
tulini, hoc uero tetrapharmacum est basilicon unguen-
tum antiquorum: nam Oribasius Sardinus in libro In-
flammationum, ubi de Aurium inflammationibus agit,
cum nardino oleo miscet basilicon, quod tetraphar-

macum

macū uocari ait. idem præstadium adhibet in aurium do-
 lore ex inflāmatione, in primo capite tertij libri de Cō-
 positione medicamentorum secūdum locos Galenus, ubi
 ait. Quod si inflāmatio adsit, optimum ad eam phar-
 macum unguentum nardinum, cum exiguo basilico ap-
 pellato pharmaco infunditur: idem etiam tetrapharma-
 cum appellatur. Ex his forte Mesue defendi posset, cum
 in ipsius exemplaribus affirmatiue scriptum est basilicō
 uulneribus conuenire, in quibus est calefactio: tamē ego
 in aurium inflāmatione non uterer nardino cum modi-
 co basilico, cum plura adsint, quæ aurium inflāmatio-
 ni magis conueniunt: tamen nec uererer ista adhibere ad-
 pus mouendum, in inflāmatione potissimum aurium,
 & in uulneribus ad mouendū pus. Vnde et AEtius libro
 secundo, capite 150°. inquit. Et quæ induratas par-
 tes molliunt, & quæ inflāmatas maturāt, quale est quod
 tetrapharmacum, & quod basilicon appellatur. Vt
 hinc colligi possit inflāmationes maturare eiuscemodi
 unguentum. Paulus libro septimo, capite decimo septi-
 mo inquit. Basilicon tetrapharmacum, quod confici-
 tur ē ceræ, colophonæ, picis, adipis taurini, portioni-
 bus æqualibus, ex eisdem etiam cōfici AEtius docet. Hi
 uero oēs à Galeno accepere: nam ille in primo de Elemen-
 tis libro ubi illos reprehendit, qui dicebant non esse ele-
 menta in mixto, quia non uident, inquit. Eadē ratione ne-
 garet aliquis ex cera, resina, pice, et adipe id medicamē-
 tum componi, quod tetrapharmacum nominatur. & in
 primo commentario de Natura humana, sectione pri-
 ma, idem sentiens, & idem agens, quod in præducto li-
 bro de Elemētis inquit. Quod perinde est ac si in me-
 dicamenta

» dicamento tetrpharmaco merã tibi ceram ostendi, aut
 » picem, aut adipem, aut resinã postules, in eodem libro,
 » sectione tertia, inquit. ut tetrpharmacum medicamen=
 » tum, neq; ceram esse, neq; picem, neq; resinam, neq; adi=
 » pem, sed unum quid aliud ab his distinctum, quod ex his
 » est omnibus genitum, in quarto Methodo mededi libro,
 » tetrpharmaci uim esse docet, calefacere, humectare, et
 » celeriter pus mouere. Et in quinto etiam Methodi me=
 » dendi de tetrpharmaco inquit. Quãdo planè multo ma=
 » gis augere putredinẽ paucis debuit, ut pote quod sicca=
 » re ulcus prorsus non potest, maturare plegmonem po=
 » test. Et in 13°. Methodi medendi libro membrum ali=
 » quod modice calefacere, & humectare uolẽs, tetrphar=
 » maco utitur, quod rosaceo liquat, uel ubi absit, aliquo
 » ex relaxantibus. Celsus etiam libro quinto idem tetr=
 » pharmacum describit, ad pus mouendum: ita uero dicit.
 » Puri autem mouendo, non aliud melius quam quod ex pi=
 » ditissimũ est, τετραφάρμακον à græcis nominatur, ha=
 » bet pares portiones ceræ, picis, resinæ, sepi taurini, si
 » id non adest, uitulini: tamen adest basilicon emplastrum
 » nigrum apud eundem Celsum. S E. Quomodo hoc con=
 » ficitur? B R A S. Hoc modo

Recipe Panacis pondo I.

Chalbani pondo II.

Picis

Resinæ

Olei dimidium cyathi.

} Sing. pondo. X.

S E. Arbitror te posuisse descriptionem quãpiam huic
 similẽ. B R A S. Similem forte, sed non eandem. S E.
 Quã ergo compositionẽ sum ego seruaturus? B R A S

Quando

Quando pus mouendum est, & mediocriter calefacien-
dum ac humectandum Galeni basilico semper utaris, Te-
trapharmaco uocato, si uero adsint neruorum uulnera
in quibus etiam pus mouendum sit, Mesue basilicon acci-
pito, uerum ad nauseã de hoc ungueto iam locuti sumus.

S E N E X. XXXV.

Ob hoc unguentum de Cerussa cõtemplemur. BRAS.
Hoc etiam unguentum album Rasis uocatur, & à uulgã-
ribus dicitur unguento de biaca. SE. Notato tria esse
apud pharmacopolas de cerussa unguenta. BRAS.
Quæ nam sunt? SE. Unguentum de cerussa crudum,
unguentum de cerussa coctum, & unguentum de cerus-
sa ad phlegma falsum, et scabiem siccam. BRAS. Re-
feras hoc de cerussa ad falsam pituitam. SE. Iam refero.

Recipe cerussæ	}	Singulorum drach. VI.
Lithargyrij		
Plumbi usti	}	Singulorum drach. IIII.
Scoriæ argenti		
Mastiches	}	Singulorum drach. II. & semis.
Olibani		
Olei rosacei	}	Singulorum quantum sufficit.
Aceti		

Terantur in mortario, & prius oleum imponatur de-
inde acetum, et absq; intermissione misceantur, modice,
ac paulatim instillando quoad sit optime mista, si quis
uero eo uti uoluerit, adde argenti uiui drach. V. & si
fuerit necessarium adde ziniar drach. II. BRAS. Nõ
adest Ferrariæ in aliquo uel antiquissimo pharmaco-
polio eiusmodi unguentũ, et est unguentum de cerussa
Mesue, forte uero tu illud confectum habes. SE. Im-
mo